

**OPIS ŠTUDIJNÉHO ODBORU
LEKÁRENSTVO - SOCIÁLNA FARMÁCIA**

Platný od: 24.2.2017

(a) Názov študijného odboru: Lekárstvo - sociálna farmácia (anglický názov "Social pharmacy - Retail Pharmacy")

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka štúdia študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor Sociálna Farmácia - lekárstvo sa môže podľa Sústavy študijných odborov vydanej rozhodnutím Ministerstva školstva SR č. 2090/2002-sekr. zo dňa 16. decembra 2002 študovať v:

- *treťom stupni* vysokoškolského štúdia (PhD.)

(c) Obsah študijného odboru:

(c1) Všeobecná časť

Predstavuje interdisciplinárny odbor, ktorý rieši problematiku liečiv a liekov v spoločnosti, v zdravotníctve, teoretické a koncepcné problémy farmácie, ekonomiky farmácie a farmakoekonomiky, právnych aspektov zabezpečenia liečiv a liekov, dokumentačnú a informačnú činnosť o liekoch, samoliečenie, problematiku sociálnej, zdravotnej a liekovej politiky. Zahrňuje problematiku liekov v spoločnosti (lieky a zdravie, analýza preskripcie liekov a profilov ochorení v rámci farmakoekonomických a farmakoepidemiologických štúdií), ako aj teoretické a metodologické aspekty dispenzačnej činnosti a základov komunikácie s pacientom-klientom farmaceutických a lekárenských procesov.

(c4) Obsah tretieho stupňa

Absolvent tretieho stupňa štúdia (doktorandského štúdia) sa stáva odborníkom v oblasti hodnotenia postavenia liečiva v spoločnosti. Vedecká príprava študentov v danom odbore doktorandského štúdia rieši otázky zamerané na postavenie liečiva v spoločnosti a manažment farmaceutických činností. Vychádza zo základných farmaceutických disciplín, získaných v druhom stupni štúdia farmácie na základe poznania teoretických vedomostí a praktických skúseností.

Teoretické vedomosti:

- Farmácia a systém zdravotníctva
- Menežment farmaceutických systémov
- Farmaceutický marketing
- Legislatíva v oblasti liekov
- Computersciencie in Pharmacy Administration
- Farmakoepidemiologia
- Farmakoekonomika
- Farmaceutická a lekárenská starostlivosť
- Farmaceutická informatika
- Ekonomika výroby a kontroly liekov

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti získava z nadväzných profilových farmaceutických disciplín

- Farmakológia a toxikológia
- Farmaceutická chémia
- Galenická farmácia
- Farmakognózia

Vymedzenie jadra znalostí

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru Socialna farmácia - lekárenstvo.umožňujú študentovi tretieho stupňa rozvinúť teoretické vedomosti a aplikovať svoje schopnosti na socialne a ekonomické aspekty postavenia liečiva a lieku v spoločnosti. Nevyhnutným obsahom je jazyková príprava, umožňujúca konfrontovať stav a poznanie jednotlivých aspektov liečiva a lieku v spoločnosti so zahraničím.

Študijná časť:

Teoretický fundament, metodologický aparát, špecializácia :

1. Teoretické problémy farmácie a liekov v spoločnosti - charakteristiku

liečív, zabezpečenie cesty a bezpečnosti liečív od vzniku až po použitie u individuálneho chorého,

2. Podiel farmácie na socialnej a zdravotnej politike - *farmaceutické programy WHO, riadiace systémy zdravotníctva a farmácie,*

3. Lieková politika - *legislatíva, systémová aplikácia, menežérske systémy, aplikácia marketingu, spotreba a potreba liečív a liekov,*

4. Farmaceutická a lekárenská starostlivosť -*výskum, výroba, kontrola liečív a liekov, dispenzácia a poskytovanie informácií, realizácia správnej výrobnej, distribučnej a lekárenskej praxe,*

5. Farmaceutická informatika - *obsah, rozsah, programy a ich využitie,compliance a zneužívanie liekov, samoliečenie a jeho farmaceutické aspekty*

Vedecká časť :

1. Liečivo a spoločnosť - *postavenie a význam liečiva, farmakoepidemiologia, compliance, non-compliance, spotreba a potreba liečív, farmakoekonomika, farmaceutická informatika,*

2. Postavenie farmácie v spoločnosti a zdravotníctve - *socialna, zdravotná a lieková politika, menežment a marketing farmaceutických činností, legislatívne aspekty realizácie liekovej politiky,*

3. Farmaceutická a lekárenská starostlivosť - *lekárenská starostlivosť, ekonomika, kvalita poskytovania lekárenskej starostlivosti, samoliečenie a jeho farmaceutické aspekty,*

4. Dejiny farmácie a muzeológia - *postavenie liečiva v jednotlivých vývojových etapách spoločenského vývoja*

Znalosti uvedené v jadre majú rozsah 1/3 v študijnej časti a 2/3 vo vedeckej časti. Dizertačná skúška a obhajoba dizertačnej práce (záverečná práca) musí spĺňať kritérium, aby študent preukázal schopnosť samostatne získavať, spracovávať a aplikovať teoretické a praktické poznatky, realizovať koncepčné a rozhodovacie procesy v oblasti menežmentu farmaceutických procesov. Teoreticky spracovať, experimentálne overiť, tvorivo vyhodnotiť, publikovať získané výsledky a navrhovať riešenia pre zvýšenie efektívnosti a kvality farmaceutických procesov. Realizácia prebieha na základe prijatého a schváleného kreditového systému. Úspešný absolvent štúdia vo všetkých formách musí získať minimálne 180 kreditov vrátane kreditového ohodnotenia jeho dizertačnej práce.

(d) Zdôvodnenie potreby vzniku študijného odboru:

Integrita poznania rozvoja spoločnosti vyžadujú od farmaceuta nielen dokonalé vedomosti o liekoch, ich príprave, výrobe, kontrole, zásobovaní a dispenzácií s príslušným rozsahom poskytovania odborných informácií, ale aj širšie vedomosti o liečive a lieku. V kontexte realizácie zdravotníckej a socialnej politiky v spoločnosti musí farmaceut ovládať systémové prístupy a aplikovať procesy manažerskeho rozhodovania.

(e) Príklady podobných študijných odborov v zahraničí:

Public Health , Management of Public Health, alebo Health Administration in Public Health

sa vyučuje na 46 univerzitách v USA a 2 v EU (Sheffield, London) orientuje sa na všeobecné otázky riadenia zdravotníctva, verejných a verejnoprávných nemocníc

Social Pharmacy

Vyučuje sa na viacerých univerzitách v USA a jej predmetom sú otázky psychológie chorých, poradenská činnosť v oblasti liekov, potreba a spotreba liekov, právne aspekty farmaceutických činností, zneužívanie liekov a iné.

V EÚ - je rozšírená v severských krajinách (Fínsko, Švédsko) a orientuje sa na štúdium postavenia liečiv v spoločnosti a ich socialným a ekonomickým dopadom.

Pharmaceutical Administration

Patrí do oblasti výučby na niektorých amerických univerzitách. Špecializuje sa na problematiku manažmentu farmaceutických činností, liekového marketingu.

Sociální farmacie - Lekárenství

Študijný odbor akreditovaný v Českej republike, ako predmet doktorandského štúdia. Jeho obsah zodpovedá zameraniu v SR.

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdielov medzi nimi:

Verejné zdravotníctvo

odbor zameraný na otázky zdravia a choroby a ich socialneho a ekonomického

dosahu. Liek a problematika jeho postavenia nepredstavuje v tomto odbore záujem. Orientuje sa na socialne a psychologické aspekty reverzibility procesu zdravia a choroby, organizáciu zdravotníckych činností, ekonomiku zdravotníctva, hodnotenie kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti, prevenciu a programy predchádzania ochorení.

Klinická farmácia

odbor zameraný na vedeckú prípravu v oblasti výskumu a vývoja nových liečiv v priebehu pre-registračného obdobia (pre-marketing) a princípov postregistračného hodnotenia liekov a ich kategorizácie. Monitorovanie liekov, klinická farmakokinetika, utilizácia liekov, farmakoepidemiológia. Farmakovigilancia (zabezpečenie dohľadu nad bezpečným používaním lieku) a sociofarmakológia (aspekty používania a zneužívania liekov).